

VEKS-faget for alternative behandlere i Norge

Denne fagplanen er vedtatt på SABORGs representantskapsmøte 15.januar 2010 og gjelder for VEKS-fag innen utdanning for alternative behandlere.

Vitenskapslære

Etikk

Kommunikasjon

Samfunnslære

(forkortet VEKS)

Fagplanen danner et rammeverk for faget ved utdanning av alternative behandlere i Norge. Utøverorganisasjonene må godkjenne studieplanene ved de enkelte skoler/kursbedrifter, og sørge for at disse er tilpasset den øvrige utdanningens omfang. Fagplanen inneholder det minimumskrav utøverorganisasjonene tilsluttet SABORG har vedtatt.

Undervisningsspråk: Som hovedregel norsk. Unntak skal begrunnes.

Omfang: Minimum 50 undervisningstimer fordelt på forelesninger, seminargrupper og veiledning ved oppgaveskriving. Bruk av andre undervisningsmetoder skal begrunnes.

Fagansvarlig skal ha faglig og pedagogisk kompetanse.

Opptakskrav

Opptak forutsetter ikke studiekompetanse, men at søker behersker norsk og er utøver av alternativ behandling eller er under utdanning innen alternativ behandling.

Mål

Hovedmål

Innføring i VEKS-fag skal sikre at alternative behandlere innehar kunnskaper, innsikt og holdninger slik at de kan drive en forsvarlig fagutøvelse i forhold til enkeltmennesker og grupper de har til behandling, og i forhold til samfunn og myndigheter.

Det understrekes at undervisning i VEKS-fag ikke bidrar til noen spesifikk spesialisering i de behandlingsformene som deltakerne er kvalifisert for.

Delmål

Delen om **vitenskapslære** skal gi deltakerne forutsetning for å nyttiggjøre seg forskningsbasert kunnskap slik at de kan ta stilling til kunnskapens pålitelighet og relevans for egen virksomhet.

Delen om **etikk** skal gjøre deltakerne bevisst om at deres profesjonelle yrkesutøvelse og mellommenneskelige relasjoner er tuftet på følgende verdier:

- Å fremme god helse
- Å vise respekt for den enkelte tjenestebruker
- Å sikre personvernet til brukeren
- Å motvirke alle former for diskriminering
- Å samarbeide med andre når dette tjener brukeren og er godkjent av brukeren.

Deltakerne skal utvikle ferdigheter i å reflektere og velge gode løsninger når slike verdier står på spill eller når det oppstår situasjoner som oppleves som vanskelige og konfliktfylte i relasjon til pasienter/brukere. Kunnskapen skal forankres i utøvernes erfaringsverden og praksis. Videre skal innføringen i etikk bidra til å utvikle en bevissthet om det ansvar som følger av å gi behandling særlig når det gjelder personvern og helse.

Delen om **kommunikasjon** skal bidra til å utvikle deltakernes bevissthet om deres innvirkning på andre mennesker, og utvikle deres ferdigheter i å kommunisere godt med brukere/pasienter.

Delen om **samfunnslære** skal gi grunnleggende kunnskaper om det norske samfunnet, herunder relevant lovverk og aktuelle helse- og sosialtjenester.

Temaoversikt

Vitenskapslære

Idéhistoriske perspektiver på vitenskapens framvekst

Hva er kunnskap?

Ulike erkjennelsesteorier

Om kildekritikk

Om vitenskap og tro

Forslag til fordypningstemaer:

Om positivisme, empirisme og evidensbasert forskning

Om hermeneutikk, kritisk teori og konstruktivisme

Reduksjonistisk menneskesyn og biologisme kontra holistiske tilnærminger

Etikk

Teorier om etikk og moral

Pliktetikk og konsekvensetikk

Livssyn, menneskesyn og etikk

Verdigrunnlag i arbeid med mennesker med vekt på personvern
Yrkesetikk for alternative behandlere
Etiske retningslinjer for aktuelle organisasjoner
Etisk refleksjon og etiske dilemmaer

Forslag til fordypningstemaer

Nærhetsetikk fra Løgstrup til Levinas
Etikk i privatpraksis

Kommunikasjon

Kommunikasjon og dialog
Relasjoner og relasjonsbygging
Profesjonell relasjonskompetanse
Empati
Kommunikasjon i smågrupper
Tverrkulturell kommunikasjon

Forslag til fordypningstemaer

Relasjoners betydning for behandling
Tverrfaglig samarbeid
Konfliktforståelse og konfliktløsning

Samfunnslære

Velferdsstatens oppbygning med vekt på helsevesenet
Relevant lovverk ved alternativ behandling, herunder:
Lov om alternativ behandling av sykdom med mer, med tilhørende forskrifter og retningslinjer
Relevante bestemmelser om personvern og taushetsplikt
Relevante bestemmelser om pasientrettigheter
Jus knyttet til privat virksomhet

Lærings- og undervisningsformer

Undervisningen består av følgende fem hovedelementer (avvik skal begrunnes):

Forelesninger skal dekke sentrale tema. Studenten skal bidra aktivt ved å møte forberedt og delta i diskusjoner.

Gruppearbeid Studentene skal arbeide i grupper for å utvikle faglig kompetanse og øve evnen til kommunikasjon og samarbeid. Problembasert læring (PBL) er sentralt for at studentene skal tilegne seg kunnskapen på en slik måte at den relateres til studentenes praktiske utøvelse av alternativ behandling. Gruppene skal få oppgaver der studentene aktivt trekker inn og diskuterer egne erfaringer. Rollespill eller andre studentaktive metoder kan brukes for å øve studentenes evne til å reflektere rundt egne og andres måter å håndtere kommunikasjonsmessige utfordringer, samarbeidsrelasjoner og etiske problemstillinger. Det er en fordel om de deltakerne som har anledning til det, danner faglige nettverk med kollegaer i forkant og

etterkant av samlingene, der man drøfter temaene og hjelper hverandre til fordypning av stoffet.

Presentasjon av arbeid. Det skal gis veiledning og tilbakemelding på minst én skriftlig oppgave eller muntlig presentasjon knyttet til hovedtemaene. Veiledning kan skje digitalt via nett.

Selvstudier. Selvstudier (studier av pensum, litteratur og annet relevant læremateriell) utgjør en vesentlig del av utdanningen og bygger på forelesninger og arbeid i grupper. Det er aktuelt at studentene fordypet seg i særemner ut fra egne læringsbehov.

Kunnskapstest. Det avsluttes med en eksamen.

Godkjenning

Det stilles krav til 80 % deltakelse ved forelesninger og seminargrupper for å kunne få godkjent kurset. Det kan kun gis unntak fra deltakelse i seminargrupper dersom det foreligger særlige grunner. Skriftlig oppgave eller muntlig presentasjon skal være avlevert før studentene kan fremstille seg til skriftlig eksamen.